Ako sa správať k ostatným

written by Michael Steedman | 1. septembra 2024

Jednou z kritík, ktorá je najčastejšie namierená na štáty a ich vlády, je skutočnosť, že používajú dvojaký meter. Takáto kritika je často oprávnená. Ale nie je tiež pravda, že takéto správanie je veľmi bežné aj u jednotlivca? V skutočnosti, nie je to tak, že sme všetci v tomto smere rozporuplní? Naša téma je: „Ako sa správať k ostatným.“

Alebo kto je z vás človek, ktorý, keby ho jeho syn prosil o chlieb, by mu dal kameň? Alebo aj keby ho prosil o rybu, či mu azda podá hada?! Ak teda vy, súc zlí, viete dávať svojim deťom dobré dary, o čo skôr dá váš Otec, ktorý je v nebesiach, dobré veci tým, ktorí ho prosia! Všetko teda, čokoľvek by ste chceli, aby vám ľudia činili, to aj vy im čiňte. Lebo to je zákon aj proroci.

Matúš 7:9-12

Verš, na ktorý sa zameriame, býva označovaný niekedy ako „zlaté pravidlo“. *Všetko teda, čokoľvek by ste chceli, aby vám ľudia činili, to aj vy im čiňte.*Dokážete si predstaviť svet, v ktorom by všetci dodržiavali toto pravidlo? Neboli by žiadne vraždy, žiadne krádeže, žiadne cudzoložstvá, žiadne urážky, žiadne podvody, žiadne sebectvo, žiadna nespravodlivosť, žiadna netrpezlivosť, žiadna zlosť, a zoznam by mohol pokračovať ďalej. Skrátka, bol by to skutočne raj na zemi! Ale prečo to tak nie je? Čo bráni ľuďom, aby sa k iným správali tak, ako chcú, aby sa iní správali k nim? Biblická odpoveď na túto otázku je jasná a jednoduchá – sme hriešnici a jednou z hlavných charakteristík hriechu je sebectvo.

Keď si máme vybrať medzi dávaním seba na prvé miesto a uprednostnením ostatných, máme tendenciu zvoliť si seba (pokiaľ „ostatní“ nie sú blízki priatelia či príbuzní). A ak aj uprednostníme iného človeka, zvyčajne je to kvôli tomu, že je to pre nás nejakým spôsobom výhodné. Snáď chceme získať ich rešpekt alebo si myslíme, že druhá osoba sa bude cítiť nejakým spôsobom zaviazaná, alebo jednoducho chceme mať pocit bezúhonnosti. Ak sa zamyslíme nad niektorými problémami, ktoré existujú vo svete – ako problém chudoby, hladu a choroby – chceme, prirodzene, aby sa našli riešenia, ale nie také, ktoré by znamenali zníženie našej životnej úrovne. A predsa, toto jednoduché pravidlo – *„Všetko teda, čokoľvek by ste chceli, aby vám ľudia činili, to aj vy im čiňte.“* – nie je voľbou vyhradenou pre tých, ktorí chcú byť obzvlášť zbožní; Boh ho uvádza ako požiadavku pre každého! Je to len jeden z praktických prejavov známeho učenia, *„miluj blížneho svojho ako seba samého“*. Ak skutočne milujete svojho blížneho, budete sa neustále snažiť nájsť spôsob, ako ho potešiť a robiť mu dobre.

Teda som si istý, že všetci veríme, že svet by bol oveľa lepším miestom, keby každý dodržiaval toto pravidlo, ale zároveň sa asi zhodneme na tom, že takéto podmienky nebudú nikdy existovať na zemi, ako ju poznáme. Pravidlo, ktorým sa riadi väčšina ľudí, je: „Chovaj sa k druhým tak, ako sa oni chovajú k tebe.“ Každý, kto sa takto nespráva, bude pravdepodobne označený za blázna alebo slabocha. Naša spoločnosť nás povzbudzuje k boju za naše práva, aby sme neboli pošliapaní a opustení. Je to otázka prežitia najsilnejšieho, zatiaľ čo slabí sú často nechaní bokom a zabudnutí.

Všimnite si, že zlaté pravidlo je nielen negatívne, ale tiež pozitívne; nejde iba o to, aby sme nerobili blížnemu zle, ale aby sme mu robili dobre. Mnohí ľudia tvrdia, že nikomu neublížili, ale opäť,

aj keď je to pravda, je to iba negatívna stránka tejto záležitosti. Skutočná otázka nie je „neublížil si druhým?“, ale skôr „robil si vždy všetko dobré, čo si mohol pre úžitok blížneho?“ Správal si sa k nim vždy tak, ako by si chcel, aby sa správali k tebe? Opakujem, nedokážeme splniť túto požiadavku kvôli hriechu a sebeckosti v našich srdciach, a predsa to Boh od nás požaduje.

Už som zdôraznil, že toto pravidlo nedokážeme dodržiavať z vlastnej sily. Pokiaľ sa človek cíti sebavedomý a neohrozený, nemá v úmysle ani pokúsiť sa ho dodržiavať. Preto, napríklad, všetky rokovania a návrhy na odzbrojenie a riešenie svetovej chudoby prinášajú iba slabé výsledky, lebo koreň problému – hriech človeka – nebol zasiahnutý. Človeka ovláda zlo. Preto z dlhodobej perspektívy žiadna legislatíva nezvráti situáciu k lepšiemu, veď zákony hovoria ľuďom, čo by mali robiť, ale nadávajú im silu to robiť.

Avšak, čo je nemožné u človeka, je možné u Boha. Musíme začať s Bohom. Všetky problémy vo svete sú dôsledkom toho, že človek nemá správny vzťah s Bohom. Človeka prikázania otravujú a odmieta ich dodržiavať, pretože je nahnevaný na Boha a nechce, aby Boh riadil jeho život.

Čo treba urobiť, aby sa napravila situácia, aby sa odstránilo nepriateľstvo medzi človekom a Bohom? Musí sa odstrániť príčina, inými slovami, musí sa vyriešiť problém hriechu. Preto Ježiš prišiel na svet a zomrel na kríži, aby priniesol pokoj a zmierenie medzi človekom a jeho Stvoriteľom. A ako sa to deje a vzťahuje na jednotlivca? Nadobúda to skutočný význam, keď Svätý Duch usvedčí človeka, že je hriešnik a potrebuje spasenie a zmierenie s Bohom. Duch Svätý spôsobí v človeku kvôli jeho hriechu hlboký žiaľ a smútok; Duch vyvolá túžbu zmeniť sa a dostať odpustenie. Potom ten istý Duch privedie k pokániu a viere v Spasiteľa. Keď sa toto stane, Duch Svätý začne prebývať v tej osobe, dá mu novú lásku k Bohu a túžbu robiť mu radosť.

Až potom, a iba potom, je možné, aby človek praktizoval zlaté pravidlo. Nemôžete robiť druhým to, čo by ste chceli, aby oni robili vám, ak ste oddelení od Boha, ale keď máte správny vzťah s Bohom, láska, ktorú máte k nemu, môže prerásť do lásky k blížnemu. Skutočne, je to Duch Svätý, ktorý dáva človeku túžbu a schopnosť žiť život v službe druhým. Preto v *Kázni na hore* je motivačným faktorom pre robenie dobra vždy vzťah človeka k Bohu.

Priateľu, už si si niekedy uvedomil sebectvo svojho srdca? Už si bol niekedy zahanbený kvôli tomu, že si nebol schopný dodržiavať zlaté pravidlo? V prvom rade si musíš teda uvedomiť, že tvoje najväčšie zlyhanie nie je voči ľuďom, ale voči Bohu a jeho zákonom. Keď sa napraví tvoj vzťah k Bohu, môžeš začať žiť život v službe jemu a tvojmu blížnemu. Nie je to náhoda, že skôr, ako Ježiš povedal ľuďom, aby milovali blížneho svojho, povedal im, aby milovali Boha celým svojím srdcom, mysľou, dušou a silou. Patríš k tým, ktorí prijali pravdu o svojom stave, konkrétne o tom, že si tiež sebecký hriešnik? Nepoprosíš teda Boha, aby sa nad tebou zľutoval?

Úžasná správa je, že Boh už prejavil svoju nesmiernu lásku voči sebeckým hriešnikom tak, že poslal svojho Syna, aby za nich zomrel. A ak sa k nemu obrátiš v pokání a viere, odpustí ti a dostaneš Ducha Svätého, aby ti pomohol začať robiť druhým to, čo chceš, aby oni robili tebe.